

ปีที่ 54 ฉบับที่ 19 : 19 พฤษภาคม 2566

Volume 54 Number 19: May 19, 2023

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ (Outbreak Verification Summary)

อัญชลี ลิทธิชัยรัตน์, ณัฐพร เนตรภักดี, โชคอนันต์ เสือพุก, ณัฐจิรณ เทพวิไล, กัญญณัช กุลจิรากุล, รัตนากร สนอ่วม, ภาสวิชัย ดุษฎีวิชัย, กันทิลา ทวีวิทยการ

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ พบโรค ภัยสุขภาพ และเหตุการณ์ที่สำคัญในสัปดาห์ที่ 19 ระหว่างวันที่ 7-13 พฤษภาคม 2566 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดตาก พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ

28 ปี สัญชาติพม่า ไม่มีประวัติโรคประจำตัว ไม่ทราบประวัติวัคซีนพิษสุนัขบ้า วันที่ 14 เมษายน 2566 เดินทางลี้ภัยสงครามข้ามมาจากประเทศเมียนมา มาอาศัยอยู่กับญาติภายในตลาดศรีมอย ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2566 มีอาการเจ็บหน้าอก หายใจไม่สะดวก เข้ารับการรักษาคลินิกแห่งหนึ่งใน อ.แม่สอด ได้รับยากลับบ้าน วันที่ 28 เมษายน 2566 อาการไม่ดีขึ้น จึงเข้ารับการรักษาที่คลินิกแห่งหนึ่งใน อ.แม่สอดอีกครั้ง ได้รับการส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลแม่สอด วันที่ 3 พฤษภาคม 2566 ผู้ป่วยอาการแย่ลง เสียชีวิตญาติให้ประวัติว่า 1 เดือนก่อน ผู้ป่วยถูกสุนัขจรจัดกัดในป่าของประเทศเมียนมา กัดบริเวณเท้า ไม่ได้ล้างแผลและพบว่าสุนัขมีลักษณะน้ำลายฟุ้งปาก

จึงฆ่าสุนัขทันที ผลตรวจตัวอย่างปมรากผม น้ำลายให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า

การดำเนินการ

- 1) ทีมสอบสวนโรค โรงพยาบาลแม่สอด ต.แม่สอด จ.ตาก ดำเนินการสอบสวนโรค ค้นหาผู้สัมผัสโรค ในชุมชนเพิ่มเติม พบผู้สัมผัสใกล้ชิด จำนวน 4 ราย เป็นภรรยาผู้ป่วยและผู้สัมผัสใกล้ชิดกับครอบครัว ได้นัดฉีดวัคซีนวันที่ 11 พฤษภาคม 2566 ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก เพื่อสอบสวนโรค
- 2) เฝ้าระวังและติดตามอาการผู้สัมผัสใกล้ชิด เป็นเวลาอย่างน้อย 90 วัน แจ้งเตือนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขชายแดนให้เฝ้าระวังและติดตามผู้สัมผัสสุนัขตัวดังกล่าวที่ประเทศเมียนมา รวมถึงแจ้งเตือนผู้สัมผัสสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าตัวอื่น ๆ ในพื้นที่ดังกล่าวให้ไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค และต้องเฝ้าระวังโรคใน

◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 19 ระหว่างวันที่ 7-13 พฤษภาคม 2566	293
◆ สถานการณ์โรคโรคมือเท้าปาก ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2566	295
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 19 ระหว่างวันที่ 7-13 พฤษภาคม 2566	296
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนเมษายน 2566	301

สัตว์ไปพร้อม ๆ กัน โดยเฉพาะสุนัขและแมวในพื้นที่ซึ่งอาจได้รับเชื้อจากสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า

2. การประเมินความเสี่ยงของโรคพิษสุนัขบ้า

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-14 พฤษภาคม 2566 พบผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย จำนวน 4 ราย โดยเป็นการติดเชื้อในประเทศ 3 ราย และติดเชื้อจากต่างประเทศ 1 ราย (ประเทศเมียนมา) โดยผู้เสียชีวิตที่ติดเชื้อในประเทศไทยพบที่จังหวัด ระยอง ชลบุรี และสุรินทร์ เป็นผู้ป่วยชายทั้งหมด อายุระหว่าง 25-64 ปี มีประวัติสัมผัสสุนัข 2 ราย ไม่ทราบชนิดสัตว์ 1 ราย และทุกรายมีประวัติว่าไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังจากถูกสัตว์กัด

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ปี พ.ศ. 2566 พบจำนวนหัวสัตว์ที่ให้ผลบวกต่อโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 6.4 ซึ่งสูงกว่าปี พ.ศ. 2562-2565 ซึ่งพบน้อยกว่าร้อยละ 6 โดยจังหวัดที่พบจำนวนหัวสัตว์มีผลบวกมากในปี พ.ศ. 2566 ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออก และภาคใต้ ซึ่งพบว่าจังหวัดที่พบผู้เสียชีวิตโรคพิษสุนัขบ้า เป็นจังหวัดที่มีรายงานการพบหัวสัตว์ให้ผลบวกจำนวนมากเช่นกัน ทั้งนี้จากสถานการณ์โรคโควิด 19 ที่มีการจำกัดการเดินทาง อาจส่งผลต่อการให้วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์และความครอบคลุมวัคซีนในสัตว์ลดลง ดังนั้นจึงมีความเสี่ยงสูงที่จะพบการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในช่วงปี พ.ศ. 2566 จึงควรเน้นย้ำทั้งสถานพยาบาลและประชาชน โดยให้ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังถูกสัตว์กัดตามแนวทางการให้วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมทั้งประสานกรมปศุสัตว์เพื่อติดตามความครอบคลุมวัคซีนในสัตว์และเร่งดำเนินการให้วัคซีนในพื้นที่ที่มีความครอบคลุมวัคซีนในสัตว์ต่ำ

สถานการณ์ต่างประเทศ

องค์การอนามัยโลกประกาศสิ้นสุดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขโรคไข้ฉี่ตาชวานร

คณะกรรมการฉุกเฉินขององค์การอนามัยโลกระบุว่าจำนวนผู้ติดเชื้อและจำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคไข้ฉี่ตาชวานรลดลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาก่อนหน้า โดยระดับความรุนแรงและลักษณะอาการทางคลินิกของโรคไม่เปลี่ยนแปลง แต่ยังมีความเสี่ยงของการแพร่เชื้อในบางประเทศ รวมทั้งคุณภาพของข้อมูลที่ยังขาดอยู่ไม่เพียงพอ และการขาดการป้องกันและการรักษาที่มีประสิทธิภาพในประเทศแอฟริกาที่พบการระบาดอยู่เป็นประจำ คณะกรรมการพิจารณาว่าเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขในระยะยาว เพื่อลดความเสี่ยงด้านสาธารณสุขแทนการดำเนินการมาตรการฉุกเฉิน

คณะกรรมการเห็นว่าเหตุการณ์โรคไข้ฉี่ตาชวานรควรมีการเปลี่ยนแปลงจากภาวะฉุกเฉินสาธารณสุขระหว่างประเทศ (PHEIC) เป็นมาตรการการตอบสนองป้องกันและควบคุมโรคที่เข้มแข็ง และยั่งยืนในระยะยาว โดยเน้นการป้องกันการแพร่เชื้อระหว่างคนสู่คน เน้นย้ำถึงการเฝ้าระวังการป้องกันและควบคุมระดับชาติ เช่นเดียวกับเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ รวมทั้งการสนับสนุนทางการเงินโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่มีการระบาดของโรคไข้ฉี่ตาชวานรเป็นประจำ